

Ādolfs Skulte (1909 Kijevā – 2000 Rīgā)

ir krāšņas, optimistiskas, nereti ar impresionisma koloristiku piestrāvētas mūzikas autors. Teatrālas izteiksmes meistars – vienlīdz pārlicinošs gan filmmūzikā, gan pasaku operās, gan pirmajā latviešu simfonizētajā baletā *Brīvības sakta*, kura tautiskajam pašlepnumam savulaik bija sabiedriski ievērojama zemteksta nozīme – tas pauda slēptu alternatīvu padomju ideoloģijai.

Būtiska Ā.Skultes daiļrades vērtība ir simfonisms. Līdzās Jānim Ivanovam (1906–1983) viņš ir viens no savas paaudzes vērienīgākajiem orķestra mūzikas autoriem Latvijā (studijgadu simfoniskā poēma *Viļņi*, deviņas simfonijas u.c.), kurš simfonisko izteiksmi īstenojis arī citos žanros (piem., pirmā latviešu korsonāte – *Quasi una sonata* kamerkorim). Ā. Skultem tipiskie dabas dziedinošā spēka (Septītā simfonija *Saudzējiet dabu!*) un ūdeņu tēli (Astotā simfonija) dažkārt sasniedz simbola līmeni – tāds ir, piemēram, Raiņa dzejas un latviešu glezniecības rosinātais saules gaismas veidols Otrajā simfonijā *Ave Sol*.

Ā. Skulte ir iegājis vēsturē kā izcils mūzikas pedagogs, kompozīcijas profesors, kurš cauri laikmetu griežiem mūsu mūzikas augstskolā (LK, LVK, JVLMA) 60 darba gados izaudzinajis vairāk nekā 60 komponistu, ar lielu pietāti attīstot katra audzēkņa individuālo radošo seju, kā arī skolojis teorētiskajos priekšmetos lielu skaitu citu nozaru mūziķu. Viņš ir vienīgais no pieciem muzikālajiem brāļiem Skultēm, kurš 1944.gada rudenī palika Latvijā, kamēr Rietumu pasaulē patvērumu rada pārējie četri, ieskaitot vecāko – nozīmīgo komponistu un diriģentu Bruno Skulti (1905–1976). Pazīstamā kinooperatora Gvido Skultes (1939–2013) tēvs.

Ā. Skulte bija profesora Jāzepa Vītola (1863–1948) īpaši augstu vērtēts talants, audzēknis, kurā vecmeistars saskatīja savu tradīciju galveno turpinātāju gan kompozīcijā, gan pedagoģijā. Skolotājam dziļi pateicīgs skolnieks, kuram pieder iniciatīva piešķirt konservatorijai J.Vītola vārdu. Internacionālā vidē (tēvs – latviešu būvinženieris, māte – itāļu mākslinieka meita) uzaudzis intelektuālis, kura plašajā interešu lokā bija arī tehnika un eksaktās zinības – visdrīzāk ar šādu biogrāfijas faktu salikumu var pamatot Ā.Skultes mūzikai raksturīgo aizrautīgas kustības, plastikas, žanriski spilgta pulsa un pat dienvidnieciska temperamenta savijumu ar uzsvērtu racionālu skaidrību, kas visjūtāmāk izpaužas formveidē.

Klaviermūzika aizņem skaitliski nelielu Ā. Skultes radošā devuma daļu un aptver tikai atsevišķus dzīves laikposmus, tomēr ir daudzveidīga. Viena tās šķautne saistās ar neoklasicistisma stilistiku un to visspilgtāk pārstāv J. Vītola piemiņai veltītā Arieta, kuras nedaudz romantizēti neobarokālais skanējums kļuvis ļoti pazīstams dažādos aranžējumos, kā arī dzirkstoši atjautīgā Sonatīne.

Otra, koloristiskā šķautne balstās Ā. Skultem piemītošajā sinestēzijā un krāšņi izpaužas vairākās *Noskaņās*, kuras atklāj dažādu tonalitāšu tēlainības iespējas, tostarp ciklā *Četras noskaņas*, kas uzskatāms par pēdējo no viņa apjomīgajiem klavierdarbiem.

Armands Šuriņš

ČETRAS NOSKAŅAS KLAVIERĒM

FOUR MOODS FOR PIANO

Noskaņa DO / Mood in C

Ādolfs Skulte
(1909 - 2000)

Moderato molto cantabile

Piano

p sotto voce

5

un poco più mosso

9

mf *f* *p*

allargando

poco a poco rit.

14

p

Red. *

a tempo

19

p

3

Noskaņa FA / Mood in F

Ādolfs Skulte
(1909 - 2000)

Andantino (quasi allegretto) **quasi rit.**

Piano *p*

5 **a tempo** **quasi rit.**

9 **un poco più mosso**
a tempo

f

13

ff

16 **allargando**

f

Noskaņa sol / Mood in g

Ādolfs Skulte
(1909 - 2000)

Moderato

Piano *mp*

6 **poco rit.**

11 **(Allegretto) un poco più mosso**

p *f*

16 **allargando**

p (quasi echo)

21 **Moderato**

f

Noskaņa la / Mood in a

Ādolfs Skulte
(1909 - 2000)

Moderato un poco animato

sim.

Piano

mp

This system contains measures 1, 2, and 3. The right hand features a complex rhythmic pattern with triplets and sixteenth notes. The left hand has a simple accompaniment of quarter notes. The tempo is marked 'Moderato un poco animato' and the dynamic is 'mp'.

4

This system contains measures 4, 5, and 6. The right hand continues with the rhythmic pattern, while the left hand has a steady accompaniment. The dynamic remains 'mp'.

7

This system contains measures 7, 8, and 9. The right hand has a more active melodic line with slurs. The left hand accompaniment is consistent. The dynamic is 'mp'.

10

This system contains measures 10, 11, and 12. The right hand has a rhythmic pattern with slurs. The left hand has a steady accompaniment. The dynamic is 'p'.

13

This system contains measures 13, 14, and 15. The right hand has a rhythmic pattern with slurs. The left hand has a steady accompaniment. The dynamic is 'p'.

16

poco diminuendo

This system contains measures 16, 17, and 18. The right hand has a rhythmic pattern with slurs. The left hand has a steady accompaniment. The dynamic is 'poco diminuendo'. Measure 18 ends with a triplet.